

8.4.2019

5/3020/2019
Offentlig

Upphävande av vissa beslut och upphörande av tillämpningen av vissa beslut som omfattas av strålsäkerhetslagen

Strålsäkerhetscentralen (STUK) har fattat beslut som gäller strålsäkerheten och andra allmänna beslut som omfattas av strålsäkerhetslagen under den upphävda strålskyddslagens (592/1991) giltighetstid.

Den nya strålsäkerhetslagen (859/2018) trädde i kraft den 15 december 2018. Säkerhetstillstånd som beviljats och beslut jämte villkor som fattats med stöd av den upphävda strålskyddslagen blev huvudsakligen i kraft på grund av 202 § 1 mom. i övergångsbestämmelserna.

STUK:s beslut som avses i detta beslut omfattas av gällande lagstiftning eller har upphävts eller förlorat sin betydelse i och med reformen.

För klarhetens skull beslutar man om upphävandet av dessa beslut och fastställer att tillämpningen av dessa upphör genom detta beslut. En del av de allmänna besluten som utfärdats med stöd av den upphävda strålsäkerhetslagen förblir tillsvidare i kraft.

BESLUT

Strålsäkerhetscentralen upphäver följande beslut:

- 1) referensnivåer för patienters strålningsexponering vid datortomografiundersökningar av vuxna, beslut 2/3020/2013 (23.5.2013)
- 2) referensnivåer för patientens strålningsexponering vid nukleärmedicinska undersökningar, beslut 1/3020/2015 (23.2.2015)
- 3) referensnivåer för patienters strålningsexponering vid datortomografiundersökningar av barn, beslut 9/3020/2015 (25.5.2015)
- 4) referensnivåer för vuxna patienters strålningsexponering vid CBCT-undersökningar av huvud, beslut 12/3020/2016 (7.11.2016)
- 5) referensnivåer för patienters strålningsexponering vid kardiologi, beslut 15/3020/2016 (20.12.2016)
- 6) referensnivåer för patientens strålningsexponering gällande konventionella röntgenundersökningar på vuxna, beslut 11/3020/2017 (15.5.2017)

8.4.2019

5/3020/2019
Offentlig

- 7) referensnivåer för patienters strålningsexponering gällande konventionella röntgenundersökningar av barn, beslut 6/3020/2018 (5.4.2018)
- 8) gränsvärdena för radioaktivt avfall som släpps ut i avloppsnätet eller i övrigt i omgivningen, beslut 4/3020/2014 (27.10.2014)
- 9) friklassningsnivåer för radioaktiva material, beslut 4/3020/2013 (11.9.2013)
- 10) frigränser för radioaktiva ämnen, beslut 5/3020/2013 (11.9.2013)

Upphörande av tillämpningen

Strålsäkerhetscentralen fastställer att följande beslut inte längre tillämpas, eftersom de har upphävts eller förlorat sin betydelse:

- 11) befrielse från säkerhetstillstånd av apparater som alstrar joniserande strålning elektriskt när apparaten fungerar med högst 5 kV spänning, beslut 7/3020/2013 (11.9.2013)
- 12) ändring av konventionell tandröntgenverksamhet som befriats från kravet på säkerhetstillstånd till verksamhet som förutsätter säkerhetstillstånd, beslut 5/3020/2014 (5.8.2014)
- 13) tillståndsplikt för handel och innehav av röntgenapparater, beslut 2/3005/2014 (29.9.2015)
- 14) befrielse av strålkällor från säkerhetstillstånd när dessa används som undervisningsmaterial, beslut 30/310/07 (2.5.2007)
- 15) befrielse från säkerhetstillstånd av apparater som alstrar joniserande strålning elektriskt när apparaten fungerar med högst 30 kV spänning, beslut 6/3020/2013 (11.9.2013)
- 16) befrielse från säkerhetstillstånd gällande användning av brandvarnare och branddetektorer, 3/3120/2017 (26.7.2017)
- 17) avgifter som tas ut för övervakning av strålningsverksamheten 11.4.2018, beslut 18/3020/2018 (5.4.2018)

Grunder

Upphävande av beslut

Om referensnivåer för patientens strålningsexponering föreskrivs i Strålsäkerhetscentralens föreskrift om berättigandebedömning och om optimering av strålskyddet vid medicinsk exponering (STUK S/4/2019). *Beslut 1–7* är onödiga och upphävs med stöd av 112 § 4 mom. i strålsäkerhetslagen.

8.4.2019

5/3020/2019
Offentlig

Om gränsvärden för radioaktivt avfall föreskrivs i Strålsäkerhetscentralens föreskrift om radioaktivt avfall och om utsläpp av radioaktiva ämnen i användningen av öppna strålkällor (STUK S/2/2019). Beslut 8 är onödigt och upphävs med stöd av 127 § 6 mom. i strålsäkerhetslagen.

Om frigränser och friklassningsnivåer föreskrivs i Strålsäkerhetscentralens föreskrift om frigränser och friklassningsnivåer (STUK SY/1/2018). Beslut 9 och 10 är onödiga och upphävs. Den första upphävs med stöd av 85 § 2 mom. i strålsäkerhetslagen och den andra med stöd av 49 § 3 mom.

Upphörande av tillämpningen

Enligt 2 § i strålsäkerhetslagen tillämpas inte lagen på användningen av anordningar som alstrar joniserande strålning på elektrisk väg och som fungerar med en spänning på lägre än fem kilovolt. *Beslut 11* har förlorat sin betydelse.

Enligt 48 § i strålsäkerhetslagen förutsätter användning av strålning säkerhetstillstånd. *Beslut 12 och 13* har förlorat sin betydelse, eftersom den verksamhet som gjorts tillståndspliktig enligt beslutet är direkt tillståndspliktig med stöd av lagen.

I 49 § i strålsäkerhetslagen föreskrivs om verksamhet som är befriad från säkerhetstillstånd. I statsrådets förordning om joniserande strålning (1034/2018) finns närmare bestämmelser om verksamhet som är befriad från säkerhetstillstånd.

Enligt 27 § 1 mom. 1 punkten i förordningen behövs inte säkerhetstillstånd för användning, tillverkning, försäljning, installation, innehav, förvaring, import, transport och lagring av en elektrisk anordning som alstrar joniserande strålning, om anordningen drivs med en spänning på högst 30 kilovolt (kV) och inte, på ett avstånd på 10 cm från den yta på anordningen som är åtkomlig, förorsakar en dosrat som är högre än 1 mikrosievert i timmen.

Enligt 2 punkten i momentet behövs inte säkerhetstillstånd för användning av branddetektorer och brandvarnare med radioaktiva americium-241 isotoper som används i enlighet med deras avsedda ändamål samt för återförsäljning och för innehav, förvaring, lagring, installation, underhåll och reparation i anslutning till användning och återförsäljning av dem. Nya brandvarnare får innehålla högst 40 kilobecquerel americium-241 isotoper.

Enligt 3 punkten i momentet behövs inte säkerhetstillstånd när slutna strålkällor som alstrar joniserande strålning på elektrisk väg och innehåller med högst 40 kilobecquerel radioaktiva americium-241-, strontium-90- eller cesium-137-isotoper som på grund av deras strålsäkerhetsegenskaper är avsedda för undervisning används som läromedel i skolor, yrkesläroanstalter och i med dem jämförbara

8.4.2019

5/3020/2019
Offentlig

inrättningar, förutsatt att läroanstalten har utnämnt en person som tar hand om strålsäkerheten.

Beslut 14–16 har enligt vad som nämns ovan förlorat sin betydelse.

Strålsäkerhetscentralen har beslutat om avgifter som tas ut för övervakning av strålningsverksamheten med stöd av social- och hälsovårdsministeriets beslut om när Strålsäkerhetscentralens prestationer skall vara avgiftsbelagda och om avgiftsgrunderna (580/1993). Ministeriets beslut har upphävts genom social- och hälsovårdsministeriets förordning om avgifter som ska uppbäras för Strålsäkerhetscentralens prestationer (1259/2018). *Beslut 17* har upphävts i och med att ikraftträdandet av förordningen.

Lagrum

De som nämns i grunderna

Sökande av ändring

Bestämmelser om överklagande av detta beslut finns i lagen om rättegång i förvaltningsärenden (808/2019).

Mer information

Tommi Toivonen

Generaldirektör

Petteri Tiippana

Direktör

Tommi Toivonen